

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Ndc/5/2022
Identifikačné číslo spisu: 4211208897
Dátum vydania rozhodnutia: 16.06.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Zemková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:4211208897.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: G. E., N. V., XXXX/XX, E., proti žalovaným: 1/ E. C., V. X. Z. XXX, K., zastúpená: JUDr. Iveta Lenčేశová, advokátka, so sídlom Farská 28, Nitra, 2/ S. C., C. H. X. č. XXX, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a o určenie neplatnosti právneho úkonu, vedenom na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 10C/149/2011, konajúc o návrhu žalobkyne na príkazanie veci inému súdu, takto

rozhodol:

Návrhu na príkazanie veci vedenej na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 10C/149/2011 Okresnému súdu Komárno n e v y h o v u j e.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Komárno postúpil 26. mája 2011 spor podľa § 105 ods. 1,2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) Okresnému súdu Dunajská Streda, ktorý je príslušný podľa § 88 písm. h/ OSP na konanie v spore týkajúcom sa práva k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v jeho obvode.
2. Dňa 26. apríla 2018 na pojednávaní pred Okresným súdom v Dunajskej Strede navrhol pôvodný žalobca (otec žalobkyne, ktorý počas súdneho konania 19. mája 2018 zomrel), aby bola vec vrátená na Okresný súd do Komárna. Následne po vstupe do súdneho konania zopakovala uvedený návrh aj žalobkyňa a to písomne aj do Zápisnice o pojednávaní zo dňa 4. októbra 2021 (č.l. 277, 279 súdneho spisu). Uviedla, že o preloženie veci na Okresný súd do Komárna žiada pretože v Komárne býva, pracuje, má dve maloleté deti a cestovanie na súd do Dunajskej Stredy je časovo nevyhovujúce. Argumentovala aj tým, že aj žalovaná 1 má bydlisko v okrese Komárno.
3. Okresný súd Dunajská Streda považujúc vyjadrenie strany žaloby podľa jej obsahu za návrh na príkazanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti podľa § 39 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o príkazaní sporu (§ 39 ods. 3 CSP).
4. Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal vec a dospel k záveru, že žalobkyňa navrhuje príkazanie sporu inému súdu neopodstatnene, naviac že žalovaná 1/ s postúpením veci nesúhlasila (č.l. 182 súdneho spisu - vyjadrenie advokátky žalovanej 1/) a žalovaný 2/ sa k návrhu nevyjadril aj keď mu bol súdom doručený (č.l. 188 a nasl. súdneho spisu).
5. Príkazanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného

sporového konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu, a teda podmienky prikázania veci treba - ako výnimku - vykladať reštriktívne. Totižto, ak by príslušný súd prikázal vec inému súdu podľa § 39 ods. 2 CSP, hoci by pre takéto rozhodnutie tu neboli podmienky, porušil by tým ústavne zaručenú zásadu, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi a že príslušnosť súdu ustanovuje zákon (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky).

6. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti občianskeho súdneho konania (civilného sporového konania) alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

7. Pri delegácii z dôvodu vhodnosti treba naostatok vždy vziať na zreteľ aj predmet konania a to, či sa miestna príslušnosť súdu v danom konaní neriadi ustanoveniami CSP (v tomto prípade OSP) o výlučnej miestnej príslušnosti; zákonodarca totiž úpravou výlučnej miestnej príslušnosti vyjadril zámer, aby sa konanie o určitých veciach neuskutočňovalo na súde, ktorého miestna príslušnosť by bola daná všeobecnými kritériami alebo by vyplývala z možnosti účastníka zvoliť si spomedzi dvoch miestne príslušných súdov, ale aby vec prejednal a rozhodol práve ten súd, ktorého príslušnosť zákon stanovil odlišne podľa osobitných kritérií, ktorým z hľadiska miestnej príslušnosti priznal prioritu. Pre konanie v spore o vecné práva k nehnuteľnosti je zákonom stanovená výlučná miestna príslušnosť súdu (§ 88 ods.1 písm. h/ OSP, aktuálne § 20 písm. a/ CSP), ktorá neumožňuje určiť miestnu príslušnosť inak, a to ani v prípade, ak by mohla byť teoreticky založená miestna príslušnosť iného než výlučne miestne príslušného súdu (viď napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Ndc/19/2016 a 3Ndc/8/2016).

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že v súčasnom štádiu konania nie sú tu dôvody, ktoré by odôvodňovali prikázanie veci Okresnému súdu v Komárne. Nie je totiž ničím preukázané, že by Okresný súd Komárno prejednal vec hospodárnejšie než Okresný súd Dunajská Streda (výlučná príslušnosť ktorého vyplýva podľa § 88 ods.1 písm. h/ OSP aj § 20 písm. a/ CSP z polohy nehnuteľností, ktorých sa sporné vecné práva týkajú). Neuniklo tiež pozornosti Najvyššieho súdu SR, že predmetný spor na Okresnom súde Dunajská Streda trvá už takmer jedenásť rokov, čo však samé o sebe nemôže byť dôvodom na prikázanie veci inému okresnému súdu. Naopak je možné očakávať, že príslušný okresný súd bude vo veci konať bez priet'ahov a hospodárne.

9. V návrhu na prikázanie veci žalobkyňa hospodárnosť konania v tomto spore vníma len z pohľadu jej bydliska a pracoviska. Uvedený dôvod bez ďalšieho ale nevykazuje charakter takej výnimčnosti, aby bolo možné návrhu vyhovieť. Vo všeobecnosti sú problémy tohto druhu (napríklad že strana konania nemá bydlisko v obvode miestne príslušného súdu, alebo že musí za účelom dostavenia sa na súd prekonávať väčšie vzdialenosti či vynaložiť vyššie výdavky) skôr bežné a nemôžu byť bez ďalšieho dôvodom na prikázanie veci inému súdu.

10. Vzhľadom k uvedenému dospel najvyšší súd k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP a preto návrhu žalobkyne nevyhovel.

11. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok